

Szerencsére Kolozsvárt jobban alakultak a dolgok. Ott hamarosan belátták, hogy a magyar játékszint (megfelelő nagy város hijján) csak az úgynevezett vándor színészeti rendszerrel lehet fenntartani. Az erdélyi színtársulat csak a téli hónapokban játszott Kolozsvárt, míg az év többi részében kisebb-nagyobb kirándulásokat tett Marosvásárhelyre, Brassóba, Nagyváradra, Debrecenbe stb.

Az erdélyi játékszín ügyét nagyban előmozdította az a körülmény, hogy 1794-ben már országos főigazgatója volt: az idősb báró Wesselényi Miklós személyében, aki — nem egészen 20 évi főigazgatósága alatt — körülbelül 20.000 pengő forintot (tehát abban az időben temérdek összeget) költött saját zsebéből a játékszín céljaira.

Ilyen körülmények között az erdélyi színtársulat annyira megerősödött és úgy megnövekedett, hogy 1806-ban Wesselényi jónak látta azt kettéosztani. A társulat fele Erdélyben maradt, a másik fele pedig kijött Magyarországra, hogy a Kelemenék kezéből kihullott zászlót — Wesselényi óhajára — újra magasra emelje.

Az Erdélyből kijött társaság 8 évig játszott Pesten, egy ideig a Rondellá-ban (l. o.), majd a Hacker-házban (l. o.).

A társaságnak egy ideig Wesselényi volt a főigazgatója, de a nagy távolság miatt erről leköszönt s a magyar játszókat Pest vármegye gondjaira bízta. A társulat főigazgatója előbb Vida László (l. o.), majd Kultsár István (l. o.) volt. Lelkes magyar emberek voltak mindaketten s tőlük telhetőleg anyagi áldozatokkal is előmozdították a magyar játékszín ügyét.

Csak az volt a baj, hogy az Erdélyben olyan jól bevált vándor-rendszert nem alkalmazták. Ennek pedig az lett előrelátható következménye, hogy amikor Vida László és Kultsár István anyagilag kimerült, a társulat kénytelen volt véglegesen eltávozni Pestről.

A cél tehát, amit az Erdélyből kijött társasággal el akartak érni, hogy t. i. Pesten állandósítsák a magyar játékszint, nem sikerült ugyan, de, Wesselényi előrelátó gondoskodása következtében, lett legalább egy állandó játszó-társaságunk, mely vándorlásai közben megnövekedvén, lassankint újabb és újabb rajokat hocsátott ki magából, úgy, hogy életképessé tette a Királyhágón innen is a magyar játékszint.